

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr.: V-sak 4
Møtenr.: 7/2021
Møtedato: 7. desember 2021
Notatdato: 11. november 2021
Arkivsaksnr.: 2021/6027
Saksansvarlig: Idun Thorvaldsen
Saksbehandler: Marianne Løken

Konsekvenser av statsbudsjettet 2022 – revidert fordeling

Henvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret

23. juni 2021 V-sak 4 Fordeling 2022

19. oktober 2021 I-SAK 1 Forslag til statsbudsjett 2022 – Hva innebærer dette for UiO?

Hovedproblemstillinger i saken

Forslag til statsbudsjett 2022 (St.prp 1 S og St.prp 1 S Tillegg 1) medfører behov for inndekning av kutt på 204,013 mill. kroner om følge av ny premiemodell for pensjon. Kuttet fordeles til fakulteter og tilsvarende enheter etter deres andel av lønnskostnader som gir grunnlag av opptjening av pensjon.

Det foreslås at rektor får fullmakt til å foreta reduksjon i antall studieplasser i tråd med forslaget i statsbudsjettet for 2022.

Øvrige kutt knyttet til inndekning av satsinger (6,28 mill. kroner, reduksjon i reisevaner i staten (10,984 mill. kroner) og UiOs andel av redusert bevilgning til sektoren (kutt på 33,4 mill. kroner til sektoren) for å finne rom for andre prioriteringer, håndteres sentralt.

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Universitetsstyret vedtar reduksjon i bevilgning på 204,013 mill. kroner fordelt på de respektive enheter i henhold til sakens fremleggsnotat.
2. Rektor gis fullmakt til å foreta reduksjon i antall studieplasser i tråd med forslaget i statsbudsjettet for 2022.
3. Rektor gis fullmakt til å foreta endringer som følge av KDs tildelingsbrev til UiO for 2022 samt andre mindre justeringer i fordelingen.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Ellen Johanne Caesar
avdelingsdirektør

Vedlegg:

- Fremleggsnotat Konsekvenser som følge av statsbudsjettet for 2022 – Revidert fordeling

FRA
UNIVERSITETSDIREKTØREN

FREMLEGGSNOTAT

Møtesaksnr.: V-sak 4
Møtedato: 7. desember 2021
Notatdato: 16. november 2021
Arkivsaksnr.: 2021/6027
Saksbehandler: Marianne Løken

TIL
UNIVERSITETSSTYRET

Konsekvenser av statsbudsjettet 2022 – revidert fordeling

Bakgrunn

Forslag til statsbudsjett 2022 ble fremlagt 11. oktober 2021. Tillegg til forslag til statsbudsjett ble fremlagt 8. november 2021. Det mest uventede i statsbudsjettet var redusert bevilgning på 204 mill. kroner som følge av ny premiemodell for pensjon. Forøvrig innebærer forslaget til statsbudsjett for 2022 med tillegg, ikke vesentlige endringer for UiOs interne fordeling. UiOs interne fordeling ble vedtatt av styret 23. juni 2021.

Hovedproblemstillinger

Redusert bevilgning som følge av ny premiemodell for pensjon

Forslaget om redusert bevilgning på 204 mill. kroner som følge av ny premiemodell for pensjon var ikke varslet på forhånd og gjør det derfor krevende å håndtere dette.

Kunnskapsdepartementets (KDs) beregning av kuttet tar utgangspunkt i pensjonspremien for 2022 beregnet etter gammel premiemodell, fratrukket beregnet pensjonspremie for 2022 beregnet etter den nye premiemodellen. Den nye beregnede pensjonspremien for 2022 sammenlignes dermed ikke med faktisk pensjonspremie i 2021. UiOs oppfatning er at dette bryter med den allmenne aksepterte budsjettberegningen i staten der budsjett for påfølgende år tar utgangspunkt i budsjett for inneværende år.

I tillegg er lønnsmasse knyttet til bidrags- og oppdragsvirksomheten (BOA) lagt inn i beregningsgrunnlaget til KD, mens innsparingen i sin helhet går på grunnbevilgningen.

Dersom beregningene av pensjonskuttet hadde lagt til grunn lønnsmassen for den bevilgningsfinansierte virksomheten og tatt utgangspunkt i faktisk pensjonspremie for 2021, så ville kuttet for UiO vært på 80 mill. kroner og ikke 204 mill. kroner.

UiO har tatt opp disse problemstillingene med KD. UiOs brev til KD og departementets svarbrev følger vedlagt.

UHR vil følge opp saken med departementet på vegne av sektoren.

I tillegget til statsbudsjettet sier KD at de vil se nærmere delen som handler om ekstern finansiering (BOA) og hvilke konsekvenser dette har. Departementet vil komme tilbake til eventuelle justeringer for omleggingen av premiemodell i revidert nasjonal budsjett for 2022. UiO viderefører reduksjonen i bevilgningen til fakulteter og tilsvarende enheter, og legger til grunn samme prinsipper for fordeling som KD gjort i sin beregning. Beregningen er basert på enhetenes andel av lønnskostnader i 2020 som gir grunnlag av opptjening av pensjon. Oversikt fremgår av tabell 1 under.

Tabell 1 Fordeling av kutt fordelt på fakulteter og tilsvarende enheter

Beløp i 1000	Lønnskostnader	-204 013
Enhet	Andel	Kutt
TF	0,9 %	-1 918
JUR	4,5 %	-9 206
MED	18,7 %	-38 147
HF	11,4 %	-23 159
MN	24,2 %	-49 396
OD	4,4 %	-8 918
SV	9,6 %	-19 663
UV	5,7 %	-11 675
KHM	2,7 %	-5 480
NHM	2,2 %	-4 421
SUM	0,6 %	-1 194
STK	0,2 %	-456
ISS	0,2 %	-479
UiO:Energi	0,1 %	-115
UiO:Livsvitenskap	0,1 %	-153
Uniforum	0,1 %	-125
Apollon	0,0 %	-96
UB	2,2 %	-4 555
LOS 36	5,1 %	-10 457
EA	3,0 %	-6 190
USIT	3,8 %	-7 748
Felles	0,2 %	-460
Totalt	100,0 %	-204 013

Reduksjon med 20 studieplasser

Det er foreslått kutt med 20 av UiOs studieplasser innen juridiske og økonomisk-administrative fag tildelt i revidert nasjonalbudsjett 2020. KD har tidligere presisert at finansieringen er midlertidig. For å ta høyde for reduksjonen fra 2022 må UiO redusere i opptaket fra og med 2022. Dette er første gang UiO opplever kutt i en midlertidig tildeling, og vi er i prosess for å avklare hvordan saken håndteres videre. Det foreslås at rektor får fullmakt til å foreta reduksjon i studieplasser i tråd med forslaget i statsbudsjettet for 2022.

Øvrige reduksjoner

Øvrige kutt knyttet til inndekning av satsinger (6,28 mill. kroner, reduksjon i reisevaner i staten (10,984 mill. kroner) og UiOs andel av redusert bevilgning til sektoren (kutt på 33,4 mill. kroner til sektoren) for å finne rom for andre prioriteringer, håndteres sentralt.

Vedlegg:

- Brev til KD om Ny premiemodell for pensjon
- Svar fra KD Vedrørende ny premiemodell for pensjon

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 20.10.2021
Deres ref.:
Vår ref.: 2021/6027 MARILO

Ny premiemodell for pensjon

Det vises til vår epost av 13.10.21 og til framlegg til statsbudsjett for 2022 (st. prp. nr. 1 (2021-2022)), der konsekvensen av ny premiemodell for pensjon er beregnet å gi en innsparing for sektoren på vel 1,1 mrd. kroner. For UiO er innsparingen beregnet til 203 mill. kroner.

I beregningen har Kunnskapsdepartementet lagt til grunn en sammenligning av beregnet pensjonskostnad for 2022 med hva kostnaden ville ha vært dersom gammel modell ble lagt til grunn.

Etter UiOs oppfatning gir dette et feilaktig resultat av flere årsaker.

For det første bryter dette med den allmenne aksepterte budsjettberegningen i staten der budsjett for påfølgende år tar utgangspunkt i budsjett for inneværende år. Dersom en slik modell legges til grunn, vil innsparingen i 2022 fremkommet ved å beregne differansen mellom faktisk sats for 2021 og den nye satsen for 2022. Dette vil redusere beregnede innsparinger i sektoren med vel 600 mill. kroner til omtrent 470 mill. kroner. For UiO mer enn halveres reduksjon fra 203 mill. kroner til 94 mill. kroner. En oversikt over effekten for UiO er gitt i tabell 1.

Tabell 1. Effekter av innføring av ny modell for pensjonsberegning for UiO

	KD beregning	Beregning basert på 2021 sats
Total pensjongivende lønn per 01.01.2221	4 331 868	4 331 868
Premieprognose gammel modell (15,1%)	654 112	0
Premieprognose 2021 sats (12,9%)	0	558 811
Premieprognose ny modell (11%)	476 438	476 438
Reduksjon	-177 674	-82 373
Arbeidsgiveravgift (14,1%)	-25 052	-11 615
Endring	-202 726	-93 988

Resultatet av å legge til grunn en «fiktiv» sats for 2022 er altså et realkutt på 110 mill. kroner for UiO i 2022-budsjettet. Våre beregninger viser for øvrig at alle institusjoner påføres realkutt etter

Rektor

Postadr.: Postboks 1072 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 03
Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

den nye modellen. Etter UiOs oppfatning vil modellen derfor ikke være budsjettneøytral på innføringstidspunktet, slik det hevdes i St. prp. nr 1 (2021-2022).

For det andre er lønnsbelastningen for all virksomhet, herunder bidrags- og oppdragsvirksomheten (BOA), lagt inn i beregningsgrunnlaget, mens innsparingen tas på grunnbevilgningen. Dette gir institusjoner med stor BOA større beregnet kutt enn andre institusjoner.

Normalt får institusjonene oppgitt premiesats for påfølgende år på vårparten, jf. brev fra Statens pensjonskasse av mai 2021. Denne rutinen gir institusjonene muligheter til å forberede seg på ny sats i sin budsjettplanlegging. For 2022 ble det derfor lagt til grunn en endring i pensjonssatsen fra 12,9% til 11%. Institusjonene har således ikke hatt forutsetninger til forberede seg på at departementet skulle legge til grunn en annen beregningsmodell for budsjettet i 2022.

På dette grunnlag bes departementet om å revurdere sine konsekvensberegninger for innføring av ny premiemodell for pensjon, slik at modellen baseres på de reelle endringene i premiesats fra 2021 til 2022.

Med hilsen

Svein Stølen
rektor

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Marianne Løken
+4722856137, marianne.loken@admin.uio.no

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Universitetet i Oslo
Postboks 1072 Blindern
0316 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2691-24

11. november 2021

Vedrørende ny premiemodell for pensjon

Vi viser til deres brev av 20.10.21 vedrørende endret bevilgning grunnet ny premiemodell for pensjon, med virkning fra og med 2022.

I brevet kommer det frem at Universitetet i Oslo (UiO) mener at beregningen i statsbudsjettet for 2022, hvor det er lagt til grunn en innsparing for UiO beregnet til ca. 204 millioner kroner, gir et feilaktig resultat av flere årsaker. Vi har rettet henvendelsen videre til Arbeids- og sosialdepartementet og gir på bakgrunn av svaret fra dem en nærmere forklaring til den nye premiemodellen og grunnlaget for innsparing i 2022.

Generelt om dagens premiemodell vs. ny premiemodell

Statens pensjonskasse har utarbeidet premiesatser og premieanslag for 2022 etter dagens premiemodell. Dette for å sammenligne hva premien ville vært med en videreføring av dagens modell (som er gjeldene t.o.m. 2021) med hva premien anslagsvis vil bli med ny premiemodell (som gjelder fra 2022).

En videreføring av dagens premiemodell for 2022 ville resultert i at Statens pensjonskasse ville fastsatt en premiesats for universitetene som ville vært gjeldende for 2022 (i den nye premiemodellen benyttes ikke premiesatser lenger). Premiesatsen ville i tråd med dagens praksis blitt fastsatt for universitetene samlet (dvs. lik premiesats for de som inngår i premiefelleskapet, og ikke virksomhetsspesifikk premie som det legges opp til i ny premiemodell). Premiesatsen som fastsettes for et år avhenger av flere forhold, blant annet de ansattes alder, kjønn og lønnsnivå. Videre påvirkes premiesatsen av forventet lønnsvekst for det året premiesatsen gjelder for, noe som gjør at satsen kan variere en god del fra år til år. Eksempelvis ved fastsettelse av premiesatsen for 2021 ble det benyttet en forventet lønnsvekst på 1,6 prosent. Dette gjorde at premiesatsen for 2021 ble lavere enn normalt (12,9 prosent). Til sammenligning er forventet lønnsvekst for 2022 i

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Morten Haugom
22 24 73 52

overkant av tre prosent, dette gjør at premiesatsen for 2022 ville blitt i overkant av 15 prosent hvis dagens premiemodell med premiesatser ble videreført for 2022.

I den nye premiemodellen er det lagt opp til at de statlige virksomhetene i større grad ansvarliggjøres for egne pensjonskostnader ved at det innføres en ny virksomhetsspesifikk og hendelsesbasert premiemodell som erstatter dagens premiemodell hvor det fastsettes årlige premiesatser som fastsettes for ulike grupper av virksomheter (premiefelleskap). I den nye premiemodellen vil virksomhetene bli fakturert for premie basert på faktiske endringer blant de ansatte i egen virksomhet, deriblant faktisk lønnsvekst (altså ikke etter premiesats). "Premiesatsen" for 2022 som er oppgitt i prosent i premieprognosebrevet fra Statens pensjonskasse i mai 2021, må derfor betraktes som et estimat på daværende tidspunkt.

Nærmere om kompensasjonsberegningen for UiO

Etter gammel premiemodell ville pensjonspremien for UiO ha økt fra ca. 559 mill. kroner i 2021 til ca. 661 mill. kroner i 2022, en økning på ca. 102 mill. kroner. Denne økningen ville UiO ha måtte dekket innen gjeldende budsjettamme i 2022. Etter ny modell blir premien ca. 482 mill. kroner, en reduksjon på ca. 77 mill. kroner (559 - 482) fra 2021 til 2022. For at innføringen av ny pensjonsmodell ikke skal gi budsjettmessige konsekvenser er bevilgningen til UiO redusert tilsvarende med ca. 179 mill. kroner eksklusive arbeidsgiveravgift (661 - 482). Inklusive arbeidsgiveravgift er bevilgningen til UiO redusert med ca. 204 millioner kroner.

Vi gjør oppmerksom på at denne beregningsmetoden er benyttet for samtlige statlige virksomheter som går over til ny premiemodell fra 2022. Beregningene, både ut fra dagens og ny premiemodell, er gjort ut fra det samme grunnlaget for pensjongivende lønn og like antagelser om lønns- og G-vekst i 2022.

I beregningen er det hele den pensjongivende lønnsmassen som er lagt til grunn, uavhengig av om noe av lønnen er finansiert av eksterne kilder (f. eks BOA). Vi viser i den anledning til Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022), hvor det under kap. 260 post 50, side 32 framkommer at:

Ny premiemodell for pensjon i statlige virksomheter har ulike konsekvenser for ulike statlige virksomheter. De statlige universitetene og høyskolene får finansiering også over andre budsjettposter enn kap. 260, post 50. Finansdepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet vil se nærmere på hvilke konsekvenser dette har, og komme tilbake til eventuelle justeringer knyttet til omleggingen av premiemodell for disse statlige virksomhetene ifb. revidert nasjonalbudsjett for 2022.

Med hilsen

Peter Olgyai (e.f.)
avdelingsdirektør

Morten Haugom
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer